

Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall – stöd i fysisk planering

Ärende

Danderyds kommun har ombetts att inkomma med remissvar på länsstyrelsernas i Stockholms län och Västra Götalands län rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall – stöd i fysisk planering.

Samrådstiden pågår mellan den 7 mars 2018 och den 7 maj 2018. Danderyds kommun har beviljats anstånd till den 5 juni 2018.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

Kommunstyrelsen överlämnar kommunledningskontorets yttrande enligt tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Den utsända rekommendationen är tänkt som ett kommunalt planeringsunderlag, både på översiktsplanenivå och detaljplanenivå, samt för andra planerande myndigheter. Skriften ska ses som en vägledning genom planeringsprocessen avseende översvämning till följd av skyfall. Skyfall definieras i detta fall som ett regn med återkomsttid på 100 år, så kallat 100-årsregn.

Rekommendationerna innehåller fyra punkter och dessa är:

- Ny bebyggelse planeras så att den inte tar skada eller orsakar skada vid en översvämning från minst ett 100-årsregn.
- Risken för översvämning från ett 100-årsregn bedöms i detaljplan och eventuella skyddsåtgärder säkerställs.

- Bebyggelse som bedöms som samhällsviktig verksamhet ges en högre säkerhetsnivå och planeras så att funktionen kan upprätthållas vid en översvämning.
- Framkomligheten till och från planområdet bedöms och ska vid behov säkerställas.

Kommunledningskontorets yttrande

Remissen önskar främst att få svar på tre frågor och dessa är:

Vilket praktiskt stöd ger skriften i planläggningen av översiktsplaner och detaljplaner?

Riktlinjerna lämpar sig bättre som kunskapsunderlag gällande hantering av översvämning till följd av skyfall vid översiktsplanering än vid detaljplanering.

Enligt gällande lagstiftning är det inte möjligt att styra exakt detaljutformning av mark och bebyggelse i en detaljplan. Om de båda länsstyrelsernas syfte med rekommendationerna ska uppnås krävs ändringar i plan- och bygglagen. Risken är annars att rekommendationen bidrar till en än större otydlighet kring klimatanpassningsåtgärder. Detaljplanen som instrument möjliggör att vissa saker kan hända, men kräver inget genomförande i sig. Utifrån detta är det olämpligt att i en detaljplan bestämma hur den färdiga marken ska anordnas fullt ut, då det skulle ge planen kortare aktualitet. Att resonera kring frågan i planbeskrivningen är bra men ger inget garanterat stöd för genomförande. Genomförandet av översvämningssäkrande åtgärder kan inte ske genom planarbetet. Planarbetet kan dock möjliggöra genomförandet.

Är skriften applicerbar i er planprocess? Om inte: hur kan den förbättras?

Stora delar av Danderyd är redan bebyggda. Flertalet av de detaljplaner som tas fram i kommunen hanterar omvandling eller förtätning av befintliga områden och är därmed små till ytan. Att i dessa bestämma hur omkringliggande, redan bebyggd, mark ska regleras är inte rimligt, och skulle ha låg effekt.

För att minimera skadliga översvämningar krävs ett helhetstänk, utöver det geografiska område som en detaljplan normalt omfattar. Att säkra sekundära avrinningsvägar vid skyfall kräver åtgärder i den fysiska miljön. Dessa åtgärder kan inte säkras i en detaljplan. I detaljplanarbetet bör markanvändningen för att medge sådana lösningar regleras samtidigt som

mark som kan komma att översvämmas ska reserveras från översvämningsskänslig bebyggelse.

Är det något med skriften som behöver förtydligas?

I dagsläget är det kommunens ansvar, normalt via VA-huvudmannen, att ordna så att dagvatten leds bort när det behöver anordnas i ett större sammanhang, men inte annars. Kravet på VA-anläggningen avseende kvalitén på tjänsten bortledning varierar men är maximalt upp till 30 år vid ny bebyggelse och separerade avloppsystem.

Danderyds kommun anser att det i de föreslagna riktlinjerna finns en otydlighet om länsstyrelserna önskar ändra på ansvarsfrågan och öka kommunens ansvar, så att kommunen blir ansvarig för översvämningsskada upp till 100-årsregn. Om kommunen ska ta över allt ansvar för eventuella översvämningsskador kan detta medföra stora kostnader. Danderyds kommun anser att riktlinjerna bör förtydligas beträffande ansvarsfrågan.

Skriften anger även att viktiga samhällsfunktioner ska ha ett högre skydd än annan bebyggelse. Det är dock oklart vilket sätt som avses mer än att de ska ha "en högre säkerhetsmarginal mot översvämningar och inte behöver skyddas mot detta i beredskapsplaneringen". Det vore önskvärt om skriften kunde förtydligas i denna fråga.

Danderyds kommun anser att klimatfrågor i stort är mycket viktiga frågor att arbeta med. Det är därför mycket positivt att de båda länsstyrelserna tar fram kunskapsunderlag gällande hantering av översvämning till följd av skyfall. Det är även positivt att Stockholms läns länsstyrelse samarbetar med Västra Götalands länsstyrelse. Dock borde samma riktlinjer gälla för hela landet, varför det vore klart lämpligt om samtliga länsstyrelser kommer överens i frågan.

Åsa Heribertson
Kommundirektör

David Grind
Plan- och exploateringschef

Bilaga:

1. Missiv till remiss – Rekommendationer för skyfall
2. Remiss – Rekommendationer för hantering av översvämning från skyfall

Expedieras:

1. stockholm@lansstyrelsen.se: Ange diarienummer: 408-9051-2018
2. Tekniska nämnden
3. Miljö- och hälsoskyddsnämnden